

Сьогодні

Урок
№8

Написання префіксів

Мета: удосконалити знання учнів про префікси; вчити визначати у словах префікси; навчити писати префікси з-, с-, роз-, без-, пре-, при-, прі-; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни.

Встали, дітки, всі рівненько,
Посміхнулися гарненько,
Настрій на урок взяли
Й працювати почали.

Я – учень.

Я не боюся
висловити
свої думки.

Я –
особистість
творча.

Помилившись,
я міркую далі.

Я думаю,
аналізую.

Я хочу
багато знати.

Шукаю істину.

Я сьогодні буду
активним.

❖ **Сьогодні на уроці говоритимемо про будову слова. Пригадаємо й орфографію. Навчимося правильно писати префікси в словах.**

Сьогодні

Перевірка домашнього завдання

Класна робота

Робота із
підручником
«Українська мова»
Н. Голуб та ін.,
с. 14-16.

Прива́ба
Прина́да
Безнаста́нно

1. Із яких частин складається слово?
2. Що називають основою слова?
3. Із чого складається основа слова?
4. Де стоїть префікс?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Вправа 23. Прочитайте речення. Як правильно записати в них слова, щоб не втрапити в халепу й не справити враження неосвіченої людини?

1. Бабусю, підкажи, як мені краще (пре-, при-)вітати Ірину Олексіївну з днем народження?
2. Мене звати Захар, моє (при-, прі-)звище Клименко.
3. Іринко, сьогодні потрібно (при-, пре-)їхати до міської клінічної лікарні, щоб разом провідати поранених бійців, які перебувають на лікуванні в нашому місті.
4. Друже Єгоре, пишу тобі, щоб висловити захоплення твоїм завзяттям і (бес-, без-)корисливістю.
5. Дорога Олено Вікторівно, дякую Вам за те, що ми (при-, пре-)чудово провели цей вихідний.

Перевір себе. Наскільки важливо вміти писати й говорити правильно?
Як людині може зашкодити безграмотне письмо?

1. Бабусю, підкажи, як мені краще **пр**ивітати Ірину Олексіївну з днем народження? 2. Мене звати Захар, моє **пр**ізвище Клименко. 3. Іринко, сьогодні потрібно **пр**иїхати до міської клінічної лікарні, щоб разом провідати поранених бійців, які перебувають на лікуванні в нашому місті. 4. Друже Єгоре, пишу тобі, щоб висловити захоплення твоїм завзяттям і **без**корисливістю. 5. Дорога Олено Вікторівно, дякую Вам за те, що ми **пр**ечудово провели цей вихідний.

Вправа 24. Запишіть слова, розкривши дужки. Чи впевнені ви у правильності вибраного варіанта. Яких знань вам бракує?

(З,С)байдужіти, бе(з,с)глуздий,
(з,с)ганьбити, бе(з,с)слідно,
(з,зі)рвиголова, бе(з,с)вихідь,
бе(з,с)турботність, пр(е,и)великий,
(з,с)похмурніти, (з,с)попелити,
(з,с)причинити, пр(е,и)боркати,
пр(е,и)мандрувати, пр(і,и)звисько,
пр(е,и)нишкнути.

Збайдужіти, безглуздий, зганьбити,
безслідно, зірвиголова, безвихідь,
безтурботність, превеликий, спохмурніти,
спопелити, спричинити, приборкати,
примандрувати, прізвисько,
принишкнути.

Вправа 25. Розгляньте схему. Складіть і запишіть запитання, відповіді на які вона містить. Поставте запитання одне одному, щоб перевірити, як засвоїли правила

Захотіти?

Схотіти?

Прегарний?

Росповідь?

Розповідь?

Пригарний?

Написання префіксів

З-, ЗІ-, С-

С- перед к, п, т, ф, х (КаФе «ПТаХ»)	спитати, сказати
ЗІ- у словах зі збігом двох приголосних	зіграти, зізнатися
З- перед буквами, що позначають решту приголосних та голосні	зрадіти, зцідити

РОЗ-, БЕЗ

Завжди з буквою з	розташуватися, безпечний
-------------------	--------------------------

ПРЕ-, ПРИ-, ПРІ-

ПРЕ- виражає більшу міру вияву ознаки (= слову <i>дуже</i>)	прекрасний, премудрий
ПРИ- надає словам значення неповноти дії або ознаки	наближення, приєднання, прийти, приклеїти
ПРІ- лише в трьох словах	прірва, прізвище, прізвисько

Вправа 26. Прочитайте речення. Випишіть слова із префіксами, які ми вивчаємо сьогодні. Поясніть написання їх. Доберіть спільнокореневі слова до дієслова «цінувати»

1. Зрозумій себе, що ти відчуваєш, чого хочеш. 2. Будь відповідальний за власне життя, спробуй наступне складне рішення взяти на себе. 3. Припини порівнювати себе з іншими людьми. 4. Хтось любить грати на барабанах, хтось — роздивлятися нічне небо. Хтось обожнює кіно, а хтось — баскетбол. 5. Людина, котра себе не цінує, не може реалізувати себе, розкрити свої таланти й здібності. 6. Сходи туди, куди ти зазвичай ніколи не заглядаєш: у музей, на виставку котів, у цирк, театр, завітай на екскурсію тощо. Це розширить твій кругозір і подарує нові враження (З кн. «Чого не вчать у школі»).

Зрозумій
Спробуй
Припини
Розкрити
Сходи
Розширить

Цінувати – ціна, цінність,
цінник, націнка.

Що для вас означає
«цінувати себе»? Чи
вдається це вам?
Як ви це робите?
Наведіть приклади,
коли цінність людини
не шанують.

Вправа 27. Прочитайте текст. Сформулюйте суть проблеми. Що є проявом неповаги до цінності людини?

Уявіть, що у вас був перший публічний виступ і ви впоралися жахливо. Ви плуталися, підшуковували слова, голос застрягав у горлі, у роті пересихало так, наче ви три дні без води в пустелі. Від самої згадки про ту подію вас пронизує соромом (Л. Гунель).

Що зробите ви: 1) переконаєте себе, що не створені для публічних виступів; 2) дасте собі шанс; 3) інший варіант. Котре із рішень свідчить про те, що людина цінує себе?

Усі слова треба писати з префіксом -с

А) фотографувати, писати, робити;

Б) казати, творити, пиляти;

В) гадати, ходити, бігати;

Г) радіти, різати, хвалити.

Усі слова треба писати з префіксом -с

А) фотографувати, писати, робити;

Б) казати, творити, пиляти;

В) гадати, ходити, бігати;

Г) радіти, різати, хвалити.

- Сьогодні я дізнався...
- Було цікаво...
- Було складно...
- Я зрозумів (-ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився (-лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг / змогла...

Виконайте вправу 28.

*Короткий запис у щоденник
с. 16 впр. 28.*